



PILISI PARKERDŐ
PARKERDŐ AZ EMBERÉRT



Budaörs Város Önkormányzata
Wittinghoff Tamás úr
polgármester részére

Budaörs
Szabadság út 134.
2040

Visegrád, 2026. február 13.
Ügyiratszám: P_ERDŐ/61- 2/2026.
Ügyintéző: Szabó Csilla

Tárgy: Erdőkezelési munkák

Melléklet:

- 1.sz. melléklet Átfogó ismertetés
- 2.sz. melléklet Erdőrészlet lista

Tisztelt Polgármester Úr!

Éves erdőgazdálkodási tevékenységünkről szóló tájékoztatónk mellett szeretném bemutatni Önnek és a lakosságnak a Pilisi Parkerdő szakmai munkájának azon elemeit, amelyek az Önkormányzatok számára is hasznosak lehetnek. Bízunk abban, hogy olyan együttműködések alakíthatunk ki és tarthatunk fenn, melyek a természeti értékek megóvását és a lakosság életminőségének javítását szolgálják.

Partnerségben a városi erdőkért

A magyar főváros területén a teljes hazai erdőállomány 0,25 %-a található – miközben itt él az ország lakosságának közel egyötöde, mintegy 2 millió ember. A Pilisi Parkerdő kezelésében lévő erdők tehát a lakosság mindennapi életének szerves részét képezik: ökoszisztéma szolgáltatásaik a térség zöld infrastruktúrájának gerincét alkotják, rekreációs és egészségvédelmi értékük jelentős. A Parkerdő feladata e tekintetben a természetvédelem, a fenntartható erdőgazdálkodás és a társadalmi igények összehangolása.

Munkánk során kiemelt jelentőségűek az érintett települések önkormányzataival kialakított együttműködések, hiszen a városi erdők fennmaradása közügy. A Parkerdő ezért indította el 2020-ban partnerség alapú, hosszú távú stratégiai projektjét, a **Városierdő-fejlesztési Programot**, amelynek legfontosabb céljai az általa gondozott budapesti és agglomerációs erdők ökológiai értékének növelése, klímavédelmi és rekreációs funkcióinak erősítése.

A Városierdő-fejlesztési Program 2026-ban is kiemelt szerepet kap a Parkerdő életében. A www.varosierdo.parkerdo.hu weboldal elindításával a Parkerdő párbeszédre hívja a lakosságot és országosan egyedülálló módon kéri ki véleményüket a városi erdők használatáról, fejlesztési irányairól és az esetleges konfliktusokról.

- **A fakitermelés a fenntartható erdőkezelés része**

A fakitermelés erdeink minőségének fenntartásához és javításához szükségszerűen elvégzendő feladat. Erdőkezelési tevékenységünket a hatályos jogszabályok és a hatóságok által készített erdőtervek alapján, az erdészeti és természetvédelmi hatóságok felügyelete és jóváhagyása mellett végezzük.

Ez a tény sajnos nem mindig világos és egyértelmű a lakosság számára, így a megfelelő információk hiányában a fakitermelés látványára és a vele járó folyamatokra negatív érzelmekkel reagálnak. Ennek oka, hogy a munkálatok időben elhúzódhatnak, és átmenetileg kedvezőtlenebb erdőképet, illetve sáros utakat eredményezhetnek. Ugyanakkor a beavatkozásokat követően rendezett, egészséges erdőállomány marad a területen. Az érintett utak karbantartására a munkálatokat követően, megfelelő időjárási körülmények között kerül sor. E tekintetben kérjük az erdőlátogatók és a lakosság megértését.

A Pilisi Parkerdő erdőkezelési tevékenységéről összeállított átfogó ismertetőt jelen levél 1. sz. melléklete tartalmazza, míg a 2026. évben az Önök környezetében tervezett munkák ismertetése a 2. sz. melléklet részét képezi.

Az erdőrészek beazonosításában a <https://erdoterkep.nebih.gov.hu> honlap nyújt segítséget, ahol az egyes erdőrészek azonosítójának megadása után a kért térképrészlet megtekinthető.

Kevesebb hulladék – kevesebb belterületi vad

A Parkerdő évente több mint 10 000 m³ szemetet távolít el saját forrásból, dacára annak, hogy sorompókkal és kamerákkal is igyekszünk megelőzni az illegális szemetelést. Fontos tudni, hogy a **kerti zöldhulladék** erdőben történő elhelyezése is jogsértő és súlyos környezeti, tűzvédelmi, valamint természetvédelmi kockázatot jelent, továbbá **hozzájárul a belterületi vaddisznók megjelenéséhez.**

Fontos tudni, hogy a belterület nem vadászterület, ugyanakkor az afrikai sertéspestis elleni védekezés kiemelt állategészségügyi feladat. Az elhullott vaddisznók bejelentése a NÉBIH zöld számán lehetséges. Lakott területen észlelt, veszettséggyanús róka esetén szintén a NÉBIH szakembereit kell értesíteni.

Tekintettel a természetre és egymásra

Az erdőben való testi és lelki feltöltődéshez, mindenkinek joga van, amit kölcsönös odafigyeléssel és megértéssel lehet biztosítani. Éppen ezért szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy erdőterületeken kerékpározni kizárólag a kijelölt, erre alkalmas utakon lehet, a KRESZ szabályainak betartásával, az erdei környezethez igazodó sebességgel.

Az erdőben kutyát sétáltatni csak pórázon lehet, mivel a szabadon engedett ebek veszélyeztethetik az erdei élővilágot, valamint zavarhatják a többi erdőlátogatót, továbbá a háziállatra és gazdájára egyaránt veszélyt jelenthetnek. A szabályok betartása közös érdekünk, hiszen ezek biztosítják az erdők nyugalma, a látogatók biztonságát és a természeti értékek védelmét.

Kérjük az önkormányzatok együttműködését abban, hogy a lakosságot minél szélesebb körben tájékoztassák ezekről a kérdésekről. Elérhetőségeink és további tájékoztató információk a Pilisi Parkerdő Zrt. honlapjain és közösségi médiafelületein található, melyet ezúton is ajánlunk a lakosság figyelmébe:

www.parkerdo.hu www.varosierdo.parkerdo.hu www.facebook.com/pilisiparkerdo

www.instagram.com/pilisiparkerdo/ www.youtube.com/@pilisiparkerdozrt

Együttműködésüket előre is megköszönve, tisztelettel:

Pilisi Parkerdő Zrt.
2025 Visegrád, Mátyás király u. 6.
OTP Bank Nyrt. 11742087-20061911
Adószám: 10901816-2-13
Cégjegyzékszám: 13-10-040224


Reinitz Gabor
vezérigazgató

1. sz. melléklet:

A Pilisi Parkerdő Zrt. erdőgazdálkodási tevékenységének átfogó ismertetése

ERDŐFELÚJÍTÁS

Az erdőtörvény – valamint az egyes erdőrészekre vonatkozó erdőterv – szerinti erdőfelújítás történhet mesterséges vagy természetes úton. Mesterséges erdőfelújítás esetén a szaporítóanyagot (mag, csemete) mesterségesen vetjük, ültetjük el a területen, ez általában fafajcsere esetén - nem őshonos faállományok kitermelését követően történik meg.

A mesterséges **erdősítések** elvégzése során a kitermelt (vagy kipusztult) faállomány helyén magvetéssel, csemete- vagy dugványültetéssel gondoskodunk a faállomány újbóli létrehozásáról. Erdősíthetünk a tavaszi (március-

április), illetve az őszi (szeptember-november) erdősítési időszakban, kézi eszközök, elsősorban speciális erdészeti ékásó segítségével, valamint ültetőgépek alkalmazásával is.

A természetes felújítás két módon történhet, mindkét esetben a területen lévő faállomány utódai alkotják az új erdőt. Magról történő természetes felújítás esetén az idős faállomány magjaiból fejlődő csemete növekedését biztosítjuk, akácok esetében a gyökerek megszagatásával gyökérsarjra újítjuk fel az erdőt, majd biztosítjuk a fiatal erdő növekedésének feltételeit. A Parkerdő erdőállományainak döntő hányada őshonos fafajokból álló természetszerű erdő, amely a természetes felújításra alkalmas. Gazdálkodásunk alapelve ezért a természetes felújítás lehetőségeinek maximális kihasználásán alapuló természetszerű erdőgazdálkodás.

A Pilisi Parkerdő Zrt. területén – a faállomány viszonyoknak köszönhetően – az erdőfelújítások 70 %-a magról történő természetes felújítás útján történik.

A szakszerű erdősítés előfeltétele a kellően előkészített terület. Megfelelő **talajelőkészítés** esetén az ültetett szaporítóanyag megmaradási esélye nagyobb, hiszen a tápanyagellátás és vízháztartás feltételei jóval kedvezőbbek alakulnak. Talajelőkészítéskor pásztákat, padkát vagy ültetőgödört készítünk a talajfelszín részleges megbontásával, elsősorban kézi eszközökkel. Esetenként azonban teljes talajelőkészítésre is sor kerül – ekkor a tuskók is eltávolításra kerülnek a vágásterületről, ezt gépi mélyforgatás, tárcsázás követi. Speciális talajelőkészítési tevékenység még az idős állományok alatt elvégzett bozótirtás, mely során a természetes úton, magról kelt csemeték akadályozó fa- és cserjefajokat távolítjuk el a területről.

Mind az ültetett csemetéknek, mind a természetes újlathból származó fiatal fák számára szükségük van arra, hogy megfelelő fejlődésük érdekében ún. **ápolási** munkákat végezzünk. A művellet során a főfafajok minőségi válogatása alapelv kell, hogy legyen. Ez alatt a minőségi törzsnevelést hátráltató kevésbé előnyös alakú faegyedek eltávolítása értendő, az erdőnek már ebben a fiatal kori szakaszában is.

Az ápolások során a gyomkonkurencia, a kúszónövények (szeder, iszalag) és a fás szárú elegyfajok, cserjék visszaszorítása a fő cél, annak érdekében, hogy az erdősítés fő fafaját fejlődésében, növekedésében segítsük. A munkák adott esetben – elsősorban az időjárás függvényében – akár kétszer is elvégzendők.

A folyamatban lévő erdősítések ápolása lehet kapálás, sarlózás, kaszálás, sarjleverés és gépekkel történő ápolás egyaránt.

Az erdősítés fejlődése során meghatározott idő - fajtától, termőhelyi adottságoktól függően 3-10 év múlva - eléri azt a műszaki állapotot, amikor úgynevezett befejezett erdősítéssé válik, azaz „kész” erdő lesz belőle. Magassága ebben a korban legalább 1,0 m, és a talajfelszín kellő borítása, árnyalása is biztosított a fácskák megfelelő egyedszáma révén. A fiatalos viszont még ekkor is – igaz, visszafogottabb mértékű – ápolásra szorul, mely során biztosítani kell a főfafajok folyamatos előnyét a kísérő fajokhoz képest. Ezt a munkaműveletet **befejezett erdősítések ápolása** névvel illetjük.

Az összefoglaló néven erdőművelési feladatoknak nevezett munkák – szorosan kapcsolódnak az elvégzett és tervezett fakitermelési feladatokhoz.

FAKITERMELÉS

Az erdők felújítása történhet fokozatos felújítógátás vagy szálalógátás, illetve tarvágás után. **Fokozatos felújító, szálalógátás** esetén az idős állomány kitermelése több ütemben, évekig is eltarthat. A területen először a faállomány **bontását** végezzük el, melynek célja, hogy a csírázó magból fejlődő új facsemetéket fokozatosan egyre nagyobb növénytérhez és fényhez juttassuk. Miután a csemeték elérték a megfelelő méretet, a **végvágással** eltávolítjuk a még lábon álló öreg faegyedeket, biztosítva ezzel a fiatal faegyedek további fejlődését. A felújítógátások különleges esete az ún. **szálaló vágás**, amikor az erdők természetes úton történő megújítása egy adott területen legalább három évtized alatt megy végbe.

A leggyakoribb erdőfelújítási módszer a természetes felújítást biztosító **fokozatos felújító vágás**. A felújító végvágás utáni kép ugyan bizonyos esetekben hasonlíthat a tarvágáshoz, alapvető különbség azonban, hogy végvágás után a területen már megtalálhatóak az eredeti állomány genetikai készletét hordozó fiatal facsemeték (újulat).

Az erdő megfelelő, egészséges fejlődése érdekében a növekedés során törzsszámcsökkentő beavatkozásokra, úgynevezett **tisztításokra, gyérítésekre** (nevelő vágásokra) van szükség. A gyérítésekkel az egészséges, életerős egyedek, értékes elegyfajok fejlődését segítjük azzal, hogy a megfelelő növekedésüket akadályozó faegyedeket eltávolítjuk.

Középkorú és idős erdőkben is sokfelé szükségesek az úgynevezett **egészségügyi termelések**. Az ilyen jellegű munkával érintett erdőrészekben kizárólag a korhadó, kiszáradt fákat távolítjuk el a szükséges mértékig. E munkák révén megakadályozhatjuk a kártevők terjedését, egyúttal csökkenthetjük a fák kidőlése által okozott esetleges károk, balesetek valószínűségét.

A **készletgondozó használati** mód (a folyamatos erdőborítás fenntartása mellett végrehajtott – egyes korú és szerkezetű erdő kialakítását és fenntartását célzó – fakitermelés, amelynek mértéke a készletgazdálkodáson alapul) az örökerdő-gazdálkodással kezelt erdőrészekben általában a fák 5-7 évente ismétlődő, szálankénti, illetve csoportonkénti kitermelése oly módon, hogy az egész faállomány szerkezetében lényegi változás nem áll elő. Az örökerdő-gazdálkodás során összekapcsolódik a kitermelés, a felújítás és a nevelés. Örökerdő-gazdálkodást csak olyan erdőrészekben tervezünk, ahol a megfelelő feltételek rendelkezésre állnak (őshonos fajokból áll, kedvező terepviszonyok vannak, a megfelelő erdészeti feltártság rendelkezésre áll, vagy megteremthető). Az örökerdő-gazdálkodás lényege, hogy nincs tar- vagy végvágott, nagy fák nélküli vágásterület.

Tarvágást csak a mesterségesen vagy sarjról felújítható fajok (pl. akác) állományai esetében alkalmazunk, mert más módon a következő erdőgeneráció jó minősége nem biztosítható. Ekkor az idős faállomány egyetlen beavatkozással kerül az adott területen letermelésre, melyet jellemzően mesterséges erdősítés (magvetés vagy facsemete ültetés) követ, elsősorban abból a

célból, hogy a hazai természetes őshonos erdőtársulásokat rekonstruáljuk, vagy esetleg a megváltozott termőhelynek megfelelő fafajokat ültessünk. Védett, Natura 2000 területen az idős fák 5-10 %-a egyáltalán nem kerül eltávolításra, kisebb facsoportok, sávok biztosítják a tájképi értékek megőrzését.

Közelítőnyomok: Az örökerdő-gazdálkodással érintett erdőrészekben hagyományos véghasználatok (tarvágás, vagy végvágás), illetve vágásterületek nem keletkeznek, többkorú faállomány jön létre. Ennek következtében a fakitermelés során a gépeknek előre kijelölt, állandó nyomvonalakat kell használni, hogy a későbbiekben a többkorú faállomány (csemeték, fiatal, középkorú, idős faegyedek) sérülései elkerülhetők legyenek, illetve a talaj megközelítőleg 90 %-a mentesüljön a gépek okozta terheléstől.

A közelítőnyomok a faállomány méreteitől, terepi adottságaitól függően egymástól 35-70 m távolságban kialakított 2-4 m széles nyomok, melyekről a fák eltávolításra kerülnek, lejtirányban futnak. A nyomokra semmilyen stabilizáló anyag nem kerül, a növényzet akadálytalanul benőheti, és mivel tuskós terep, továbbá a vonalvezetésük lejtirányú, ezért autós, kerékpáros közlekedésre alkalmatlanok. A közelítőnyomot a növényzet aránylag gyorsan benővi, ezért időszakonként szükség lehet a növényzet visszavágására. A közelítőnyom-hálózat kialakítása alapfeltétele a tarvágások, végvágások nélküli örökerdő-gazdálkodásnak, ez biztosítja a munkák elvégezhetőségét a vágásterületek hiányában. A közelítőnyomok kialakítása során a szakemberek a védendő természeti értékeket figyelembe veszik.

A fakitermelési munkák pontos ütemezése mindig az időjárás függvénye, elvégzésük jellemzően január-március hónapok között és október-december hónapok közötti időszakban várható – míg a kitermelt faanyag további feldolgozása, felkészítése, rakodóra közelítése és szállítása, esetenként már a száraz időjárású nyár végi-ősz eleji periódusban is sorra kerül.

A fakitermelések után sem áll le a munka az erdőkben. A vegetációs vagy növekedési időszakban végzett erdősírtési, erdőápolási munkák kevésbé látványosak, de az erdő élete, fejlődése szempontjából meghatározóak.

Hasonlóképpen kevésbé látványos a Parkerdő úgynevezett **PARKFENNTARTÁSI-KÖZJÓLÉTI** tevékenysége, mely az egyes kirándulóhelyek, letelepedők, turistautak, szálláshelyek fenntartását, fejlesztését és egyéb, a turisztikával összefüggő feladatokat foglalja magában. A kirándulni, pihenni vágyók igen nagy számban keresik fel a környező erdőket, emiatt különösen fontos, hogy ezen igények is megfelelő szinten legyenek kielégítve. A Parkerdő parkfenntartási feladatait jelenleg szinte teljes egészében saját forrásból végzi el.

A letelepedőhelyek berendezései (padok, asztalok, táblák, egyéb építmények) rendszeres karbantartást igényelnek. Folyamatosan gondoskodunk a keletkezett hulladék elszállításáról, illetve a kapcsolódó turistautak, sétautak fenntartása és tisztítása is vállalt feladatunk.

2. sz. melléklet:

2026. évben tervezett erdőgazdálkodási tevékenységek **Budaörs** közigazgatási határához tartozóan:

Tervezett fakitermelési munkák:

Fakitermelés módja	Helység	Tag	Részletjel
Egyéb termelés	Budaörs	16	F
Egyéb termelés	Budaörs	17	A
Egyéb termelés	Budaörs	17	B
Egyéb termelés	Budaörs	18	D
Egyéb termelés	Budaörs	19	B
Egyéb termelés	Budaörs	23	TN
Törzskiválasztó gyérítés	Budaörs	6	A
Törzskiválasztó gyérítés	Budaörs	11	A
Egyéb termelés	Budaörs	16	TI 1
Készletgondozó használat	Budaörs	17	D
Készletgondozó használat	Budaörs	17	E

Tervezett erdőművelési munkák:

Befejezett erdősítések ápolása	Erdősítés (csemeteültetés, makkvetés, dugvány stb.)	Folyamatban lévő erdősítések ápolása (kapálás, sarlózás, sarjleverés, kaszálás, gépi ápolás stb.)	Talajelőkészítés (bozótirtás, pásztázás, padkázás, gyökérszaggtatás akácosban, mélyszántás, tárcsázás, gödörfúrás stb.)
hektár			
10,93		2,60	